

Áttekintés

OECD Irányelvek a magánélet védelméről és a személyes adatok határokon átívelő áramlásáról

Overview

OECD Guidelines on the Protection of Privacy and

Transborder Flows of Personal Data

Hungarian translation

Az Áttekintések az OECD kiadványok kivonatos fordításai.

Az Online Könyvesboltban (www.oecd.org/bookshop) díjmentesen állnak rendelkezésre.

Ez az Áttekintés nem hivatalos OECD fordítás.

ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT

GAZDASÁGI EGYÜTTMŰKÖDÉSI ÉS FEJLESZTÉSI SZERVEZET

Bevezetés

Az információs technológia a gazdasági és társadalmi élet számos területére történő bevezetése és a komputerezált adatfeldolgozás egyre növekvő fontossága és teljesítménye miatt a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) 1980-ban elhatározta, hogy kiadja Irányelveit a magánélet védelmének és a személyes adatok határokon átvitelő áramlásának nemzetközi irányelveiről.

Napjainkban, az információs és kommunikációs technológia és infrastruktúra gyors és széles körben lezajló fejlődése – amit olyan jelenségek jellemeznek, mint az Internet – elősegítette a fejlődés felgyorsulását a globális információs társadalom irányában. Az OECD ezért nagy figyelmet fordít és fordított arra, hogy ezek az Irányelvek miként valósíthatók meg leghatékonyabban a XXI. Században, hogy elősegítsék a magánélet és a személyes adatok hálózati védelmét.

Irányelvek a magánélet védelméről és a személyes adatok határokon átvitelő áramlásáról (1980)

Az Irányelveket a magánélet védelméről és a személyes adatok határokon átvitelő áramlásáról (a „Magánéleti irányelveket) az OECD Tanácsa mint Ajánlást fogadta el, támogatandó az OECD tagállamokat összekötő három alapelvet: a pluralista demokráciát, az emberi jogok tiszteletben tartását és a nyitott piacgazdaságot. Az Irányelvek 1980. szeptember 23.-án léptek életbe.

A Magánéleti irányelvek nemzetközi konszenzust képviselnek a személyes adatok gyűjtésére és kezelésére vonatkozó vezérelvekről. A Magánéleti Irányelvekben lefektetett elveket érthetőség és rugalmasság jellemzi, mind az alkalmazhatóságukat, mind a szövegezésüket tekintve, ami elég általánosan fogalmaz ahhoz, hogy a technológiai változásokhoz hozzáidomíthatók legyenek. Az elvek az egyénekről szóló adatok számítógépes feldolgozásának minden médiumát (a helyi számítógépektől az összetett nemzeti és nemzetközi leágazásokkal bíró hálózatokig), a személyes adatfeldolgozás minden típusát (a munkaerő-adminisztrációtól a fogyasztói profilok összeállításáig), valamint minden adatkategóriát felölel (a változó természetű adatoktól az aktuális tartalmi adatokig, a leghétköznapibbtól a legérzékenyebbig). Az elveket mind országos, mind nemzetközi szinten alkalmazni lehet. Az évek folyamán nagyszámú nemzeti ellenőrző és önellenőrző eszköznel felhasználták, és a mai napig széles körben használják az állami és a magánszektorban egyaránt.

Irányelvek a magánélet védelméről és a személyes adatok határokon átívelő áramlásáról

Első rész, általános

Meghatározások

1. A jelen Irányelvek céljára:
 1. „adatellenőrző” az a fél, aki a hazai törvények szerint kompetens dönteni a személyes adatok tartalmáról és felhasználásáról, tekintet nélkül arra, hogy ezeket az adatokat a kérdéses fél vagy a nevében eljáró ügynök gyűjtötte, tárolta, dolgozta fel vagy terjesztette;
 2. „személyes adatok” jelentése bármilyen információ, ami egy azonosított vagy azonosítható személyre (adatalanyra) vonatkozik;
 3. „személyes adatok határokon átívelő áramlása” jelentése személyes adatok nemzeti határok közötti mozgása.

Az Irányelvek hatálya

2. Jelen Irányelvek személyes adatokra vonatkoznak, függetlenül attól, hogy az állami vagy magánszektorban jelennek meg, amelyek, a feldolgozásuk módja vagy a felhasználásuk tartalmánál vagy természeténél fogva veszélyeztetik a magánéletet és az egyéni szabadságjogokat.
3. Jelen Irányelveket nem úgy kell értelmezni, hogy azok megakadályoznák:
 - a) a személyes adatok különböző kategóriáinál különböző védelmi intézkedések életbe léptetését, attól függően, hogy milyen módon és kontextusban gyűjtötték, tárolták, dolgozták fel vagy terjesztették azokat;
 - b) az olyan személyes adatoknak az Irányelvek alkalmazásából való kihagyását, amik nyilvánvalóan nem jelentenek veszélyt a magánéletre vagy a személyes szabadságjogokra; vagy

- c) az Irányelveknek csak a személyes adatok automata feldolgozásánál való figyelembe vételét.
4. Az Irányelvek második és harmadik részében található Elvek alól való kivételek, beleértve azokat, amelyek a nemzeti szuverenitással, nemzetbiztonsággal vagy a közérdekkel („*ordre public*”) állnak összefüggésben:
 - a) legyenek a lehető legkisebb számban, és
 - b) ezekről tájékoztassák a nyilvánosságot.
 5. A szövetségi államformájú országokban ezen Irányelvek figyelembe vételét befolyásolhatja a hatalommegosztás a Föderációban.
 6. Ezen Irányelveket mint minimális mértéket kell felfogni, amelyek kibővíthetők kiegészítő intézkedésekkel, hogy jobban védjék a magánéletet és a személyi szabadságjogokat.

Második rész. A nemzeti alkalmazás alapelvei

A korlátozott adatgyűjtés alapelve

7. Korlátozni kell a személyes adatok gyűjtését, valamint bármilyen ilyen jellegű adatot törvényes és tisztességes eszközökkel kell beszerezni, és, megfelelő esetben, az alany tudtával és beleegyezésével.

Adatminőség alapelve

8. A személyes adatok legyenek relevánsak azokra a célokra nézve, amelyekre azokat felhasználják, és amennyire ezen célokhoz szükséges, legyenek pontosak, teljesek és állandóan aktualizáltak.

Szándékmegjelölés alapelve

9. A személyes adatok gyűjtésének szándékát legkésőbb az adatgyűjtéskor meg kell határozni és azok későbbi felhasználását csak ezen célokra, vagy azokkal nem összeegyeztethetetlen célokra kell korlátozni és amint ezek minden egyes szándékváltozás során meghatározásra kerülnek.

Felhasználási korlátozás alapelve

10. A személyes adatokat nem szabad nyilvánosságra hozni, rendelkezésre bocsátani vagy bármilyen más módon felhasználni a 9. paragrafusban meghatározott célokon kívül, kivéve:
 - a) az adatalany beleegyezésével; vagy
 - b) a törvény hatalmánál fogva.

Biztonsági garancia alapelv

11. A személyes adatokat ésszerű biztonsági garanciákkal kell ellátni olyan kockázatokkal szemben, mint az adatok elvesztése, elpusztítása, felhasználása, megváltoztatása, nyilvánosságra hozatala vagy azokhoz engedély nélkül való hozzáférés.

Nyitottság alapelv

12. Általános nyitottsági politikát kell folytatni a személyes adatokra vonatkozó fejleményekkel, gyakorlatokkal és vezérelvekkel kapcsolatban. Könnyen hozzáférhetővé kell tenni olyan eszközöket, amelyek meghatározzák a személyes adatok létezését és természetét, valamint azok felhasználásának főbb céljait, valamint az adatellenőrző személyét és szokásos fellelhetőségét.

Egyéni részvétel alapelv

13. Az egyénnek jogában kell, hogy álljon:
 - a) igazolást szerezni az adatellenőrzőtől vagy más módon, hogy az adatellenőrzőnél található-e rá vonatkozó adat;
 - b) a rá vonatkozó adatokba betekintést nyerni:
 1. belátható idő belül;
 2. olyan díjért, ha díjat szabnak ki, hogy az ne legyen megterhelő;
 3. ésszerű módon és;
 4. olyan formában hogy az könnyen érthető legyen számára;
 - c) indokolást kapni, hogy ha az a) és b) pontok alapján leadott kérést megtagadják, és ezt a megtagadást megfellebbezni; valamint
 - d) a rá vonatkozó adatokat kifogásolni, és amennyiben ez a kifogásolás eredményes, az adatokat törölni, helyesbíteni, kiegészíteni vagy módosítani.

Felelősségre vonhatóság alapelv

14. Az adatellenőrző legyen felelősségre vonható, hogy azon intézkedések szerint jár-e el, melyek a fenti alapelveknek érvényt szereznek..

Harmadik rész. A nemzetközi alkalmazás alapelvei: szabad áramlás és törvényes megszorítások

15. A tagországok vegyék figyelembe, hogy az adatok belföldi feldolgozása és újraexportálása más tagországokra is kihatással lehet.
16. A tagországoknak minden ésszerű és megfelelő lépést meg kell tenniük, annak biztosítása érdekében, hogy a személyes adatok határokon átívelő áramlása – beleértve az adatok valamely tagországon történő áthaladását – folyamatos és biztonságos.
17. Az egyes tagországok tartózkodjanak attól, hogy korlátozzák a személyes adatok határokon átívelő áramlását a saját és egy másik tagállam között, kivéve, ha az utóbbi alapján véve még nem tartja tiszteletben az Irányelveket vagy ahol az ilyen adatok

újraexportálása megkerülné az ország magánéletre vonatkozó törvénykezését. Egy tagállam továbbá életbe léptethet bizonyos korlátozásokat a személyes adatok bizonyos kategóriáiban, ha a nemzeti magánéletre vonatkozó törvénykezése bizonyos specifikus szabályozásokat tartalmaz ezen adatok természetére vonatkozóan és ilyeneknek a másik tagállam nem tud megfelelő védelmet nyújtani.

18. A tagállamok kerüljék, hogy olyan törvényeket, politikai irányelveket és gyakorlatokat léptessenek életbe a magánélet és a személyes szabadságjogok védelmének nevében, amik korlátokat szabnak a személyes adatok határokon átívelő áramlásának és amik túlmennek az ilyen védelem követelményein.

Negyedik rész. Nemzeti alkalmazás

19. A második és harmadik részben lefektetett alapelvek nemzeti alkalmazásánál a tagországoknak törvényes, adminisztratív vagy másfajta eljárásokat vagy intézményeket kell létrehozniuk a magánélet és a személyi szabadságjogok védelmére a személyes adatok terén. A tagországoknak különösképpen törekedniük kell:
- a) a megfelelő nemzeti törvények elfogadására ;
 - b) az önszabályozás elősegítésére vagy támogatására, etikai kódex vagy más eszköz formájában;
 - c) megfelelő lehetőségek biztosítására, hogy az egyének élhessenek jogaikkal;
 - d) megfelelő szankciók és jogorvoslat biztosítására arra az esetre, ha nem tartják be azokat az intézkedéseket, amik foganatosítják a második és harmadik pontban lefektetett alapelveket; és
 - e) annak biztosítására, hogy nem történik tisztességtelen diszkrimináció adatalanyok ellen.

Ötödik rész. Nemzetközi együttműködés

20. A tagországok, amennyiben kérés érkezik, tájékoztassanak más tagállamokat az itt lefektetett alapelvek betartásának részleteiről. A tagországok ugyanakkor biztosítsák, hogy az adatok határokon átívelő áramlásának, valamint a magánélet és a személyi szabadságok védelmének eljárásai egyszerűek és kompatibilisek a többi, ezen Irányelveket betartó tagállam eljárásaival.
21. A tagállamok határozzanak meg eljárásokat, hogy lehetővé váljon:
- i) az Irányelvekkel kapcsolatos információcsere, valamint
 - ii) a kölcsönös segítségnyújtás a vonatkozó eljárási és nyomozási ügyekben.
22. A tagállamok munkálkodjanak azon, hogy olyan elveket fejlesszenek ki, hazai és nemzetközi szinten egyaránt, amik a vonatkozó törvényeket irányítják a személyes adatok határokon átívelő áramlásával kapcsolatban.

Ez az *Áttekintés* egy OECD kiadvány kivonatos fordítása, mely eredeti formájában a következő angol és francia címen került publikálásra:
OECD Guidelines on the Protection of Privacy and Transborder Flows of Personal Data
Lignes directrices de l'OCDE sur la protection de la vie privée et les flux transfrontières de données de caractère personnel
© 2003, OECD.

Az OECD kiadványai és az *Áttekintések* a www.oecd.org/bookshop/ címen állnak rendelkezésre.

*Írja be az "overview" szót a "Title search" mezőbe az Online Könyvesbolt honlapján vagy írja be a könyv angol címét (az *Áttekintések* az eredeti angol nyelvű könyvhöz vannak csatolva).*

Az *Áttekintések* készítését a Közügyi és Kommunikációs Igazgatóság jogi és fordítási csoportja végzi.

E-mail: rights@oecd.org / Fax: +33 1 45 24 13 91

© OECD, 2003

Ez az *Áttekintés* abban az esetben reprodukálható, ha megemlítsre kerül az OECD szerzői joga és az eredeti kiadvány címe.